

teatre

Dolça Sodoma meva, dirigida per Sergi Mari i Montse González Parera

LA GALERIA

música Belda & Sanjosex • art Escac a l'art • gastronomia Com menjàvem cent anys arrere?

Des del títol queda clar que el passat –els records personals però també alguns fets crucials de la història recent de Portugal– serà determinant en la novel·la.

—El passat gairebé sempre té un paper fonamental en les novel·les. En qualsevol novel·la, el passat condiona els personatges, i no em refereixo només al passat individual, sinó també al col·lectiu. I n'hi ha molts, de passats col·lectius: el passat dels països, el dels barris, el de les famílies, el dels pobles...

—Ja d'entrada tenia clar que el passat seria una matèria bàsica per al seu relat?

—En realitat, no. Jo només tenia al cap la història del professor António Figueira. La meua intenció era escriure sobre els efectes de la crisi social i econòmica sobre un col·lectiu que no sol mostrar-se com a precaritzat, el de les persones que estan en la seixantena, que han tingut una bona feina i han viscut bé durant tota la seva vida però que, de cop, veuen com els prejubilens, passen a cobrar poquíssim, són arraconats per la societat i, gairebé d'un dia per l'altre, es troben en una situació impensable fa només pocs anys. En el cas d'*Un oceà de memòria*, la víctima de la sobtada precarització és un professor d'universitat, un intel·lectual. Anava escrivint sobre tot això, per tant, fins que vaig veure que el tema requeria recórrer al passat.

—Per quina raó?

—Perquè Portugal, igual com altres Estats europeus amb una història complicada i amb uns dèficits democràtics prou considerables –com poden ser Itàlia, Espanya o Grècia–, en realitat ha viscut sempre en crisi, exceptuant alguns moments de prosperitat.

—Vostè, que coneix bé Portugal, com explicaria de quina manera s'ha gestionat la memòria de la dictadura de Salazar des que va haver-hi la Revolució dels Clavells i la instauració de la democràcia?

—Portugal i els portuguesos tenen, en general, una relació encara traumàtica amb el propi passat. Això s'explica perquè molta gent que va participar a les

Sebastià Bennasar

«Els intel·lectuals del futur viuran en la precarietat i no tindran gens d'influència»

Sebastià Bennasar (Palma, 1976) és **narrador i periodista**. Conegut sobretot pels seus títols de gènere negre, un tema al qual també s'ha dedicat com a divulgador, acaba de publicar ***Un oceà de memòria*** (El Gall Editor), una novel·la melancòlica i meditativa totalment amarada de **lusitanisme**.

Entrevista de **Pere Antoni Pons**

Un oceà de memòria

SEBASTIÀ BENNASAR

El Gall Editor,
Pollença, 2016
Novel·la, 177 pàgines

guerres colonials encara és viva. Per als de la nostra generació, els que ara tenim entre 30 i 50 anys, i més encara per als més joves, la guerra civil espanyola va ser una guerra dels avis; les guerres colonials, en canvi, per a molts portuguesos són les guerres en què van lluitar els pares, i això marca una diferència. I no es tracta tan sols d'una qüestió simbòlica o psicològica o de relació entre generacions. Hi ha molts portuguesos veterans amb ferides de guerra. El passat, per tant, també es nota físicament.

—El protagonista, el professor Figueira, representa també un món –el de la cultura i l'humanisme viscuts amb plenitud i esperança– que vostè si fa no fa diu que s'acaba.

—Sí. Però jo no crec que s'acabi, sinó que ja s'ha acabat. Ja no hi haurà intel·lectuals com els que ara tenen entre 60 i 80 anys, que van poder tenir una carrera amb plenitud, que van poder exercir una certa influència, i els quals ara han estat arraconats. No dic que en el futur no hi haurà intel·lectuals. Sí que n'hi haurà, però serà un tipus d'intel·lectual més resistent, que viurà en la precarietat, que serà ignorat per la societat i que per tant no tindrà cap mena d'influència.

—L'acció transcorre en dos escenaris prou diferents: Lisboa, on el protagonista ha dut a terme tota la seva carrera professional, i les Açores, on va néixer i va passar la infantesa i la joventut.

—Per al professor Figueira, Lisboa és la metròpoli cultural, mentre que les Açores són el lloc on hi ha l'essència del que és. M'interessava la dicotomia entre l'illa i el continent, que és universal. Les Açores són un món fascinant. Tot hi és molt aïllat i familiar però, alhora, és un indret molt connectat i obert. Són enmig de l'Atlàntic, sí, però per alguns dels seus ports passen navegants de tot el món.